

Warszawa, 3 sierpnia 2018 r.

Apel do Prezydenta RP Andrzeja Dudy

Szanowny Panie Prezydencie!

Klub Jagielloński, Kukiz'15, Polskie Stronnictwo Ludowe, Prawica Rzeczypospolitej i Partia Razem zwracają się do Pana wspólnie z prośbą o zawetowanie *Ustawy z dnia 20 lipca o zmianie ustawy – Kodeks Wyborczy*.

Pomimo dzielących nas różnic wspólnie uznajemy, że realna możliwość wyboru oraz pluralizm sceny politycznej są fundamentami demokracji, a obowiązkiem ustawodawcy jest tworzyć takie przepisy wyborcze, które będą służyć Obywatelom oraz skłaniać ich do udziału w wyborach. Tymczasem przyjęta przez parlament zmiana ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego w praktyce ograniczy możliwość wyboru milionom Polaków doprowadzając do sytuacji, w której zostaną oni pozbawienia możliwości oddania głosu zgodnie z własnymi preferencjami. W efekcie reprezentacja Polski w Parlamencie Europejskim ograniczy się zapewne zaledwie do dwóch największych partii, co uważamy za radykalne naruszenie zasady proporcjonalności. Petycję Klubu Jagiellońskiego skierowaną do liderów Zjednoczonej Prawicy o wycofanie się z planowanych zmian poparło blisko 5000 osób.

Eksperti – naukowcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele instytucji publicznych, m.in. Biura Legislacyjnego Senatu RP – wielokrotnie zwracali uwagę, że w zgodzie z zaproponowaną ordynacją realny próg wyborczy w wyborach do Parlamentu Europejskiego będzie wyższy niż próg nominalny, który wynosi 5%. Według szacunków może on wynieść w skrajnych przypadkach nawet ponad 16% głosów. Wyborcy formacji, które mogą liczyć na poparcie w przedziale 5-15% – w praktyce może to dotyczyć nawet co trzeciego z głosujących! – zostaną pozbawieni reprezentacji mimo, że wsparte przez nich listy przekroczą nominalny próg wyborczy. Wykluczenie tak istotnej części opinii publicznej i sceny politycznej z pewnością przełoży się na obniżenie zaufania Polaków do procesu wyborczego, instytucji państwa i klasy politycznej. Efektem będzie jeszcze niższa niż dotąd frekwencja wyborcza: zarówno w wyborach do Parlamentu Europejskiego, jak i kolejnych elekcjach.

Jednocześnie zwracamy uwagę, że w toku prac parlamentarnych oraz w debacie eksperckiej pojawiły się alternatywne propozycje zmiany w ordynacji do Parlamentu Europejskiego. To m.in. propozycja ogólnopolskich wyborów w jednym okręgu wyborczym, propozycja podziału kraju na 4-5 dużych okręgów wyborczych lub przeprowadzenie wyborów w systemie pojedynczego głosu przechodniego (STV). Każda z nich gwarantuje rozwiązanie problemów generowanych przez dzisiejszą ordynację bez negatywnych skutków wynikających ze zmian zawartych w procedowanej nowelizacji. Każda z nich budzi również mniejsze wątpliwości co do zgodności

z prawem unijnym niż przyjęty przez parlament projekt. Niestety, brak zainteresowania parlamentarzystów formacji rządzącej tymi propozycjami jest najlepszym dowodem, że istotą zmian jest interes jednego ugrupowania.

Wierzymy, że występując w roli arbitra w partyjnych sporach i kierując się potrzebą zagwarantowania Polakom możliwie proporcjonalnej reprezentacji politycznej zdecyduje się Pan Prezydent na zawetowanie przedłożonego projektu zmian w Kodeksie Wyborczym.

Środowiska obywatelskie i polityczne, które reprezentujemy, wiele dzieli. Łączy nas jednak przekonanie, że szkodliwe dla polskiej demokracji jest tworzenie zaporowego realnego progu wyborczego, ograniczenie możliwości faktycznego wyboru Polaków do dwóch list oraz betonowanie sceny politycznej.

Wyrażamy nadzieję, że rozważy Pan Prezydent nasze argumenty i zdecyduje się nie podpisywać nowelizacji Kodeksu Wyborczego. Pozostajemy w gotowości, by w razie potrzeby przedstawić Panu Prezydentowi nasze wątpliwości i wskazać ewentualne alternatywne do przedłożonej nowelizacji rozwiązania zmieniające ordynację do Parlamentu Europejskiego.